

گزارش سالانه نقض حقوق بشر در ایران در طول سال ۱۴۰۲

مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان ایران

(نفس در قفس)

www.bciran.org

خلاصه نقض حقوق بشر در سال ۱۴۰۲ :

- اعدام دستکم ۸۴۸ زندانی
- صدور حکم اعدام ۱۶۶ زندانی و تائید حکم اعدام ۴۰ زندانی دیگر توسط دیوان عالی کشور
- بازداشت دستکم ۳۶۷۳ شهروند، کشته شدن ۱۲ زندانی زیر شکنجه و فوت ۱۵ زندانی در زندانهای کشور
- صدور حکم ۶۳۵۱ ضربه حکم شلاق علاوه بر ۱۳ حکم صادره با تعداد نامعلوم
- صدور حکم ۳۲۲۴ سال و ۷ ماه و ۷ روز حبس برای ۷۹۴ شهروند ، بازداشت دستکم ۱۴۵ نفر جهت اجرای حکم
- فوت دستکم ۱۳۵۸ کارگر بر اثر حوادث ناشی از کار، اخراج دستکم ۳۹۵۳ کارگر
- برگزاری بیش از ۳۶۰۰ حرکت اعتراضی توسط اقشار مختلف مردم

مشروح گزارش:

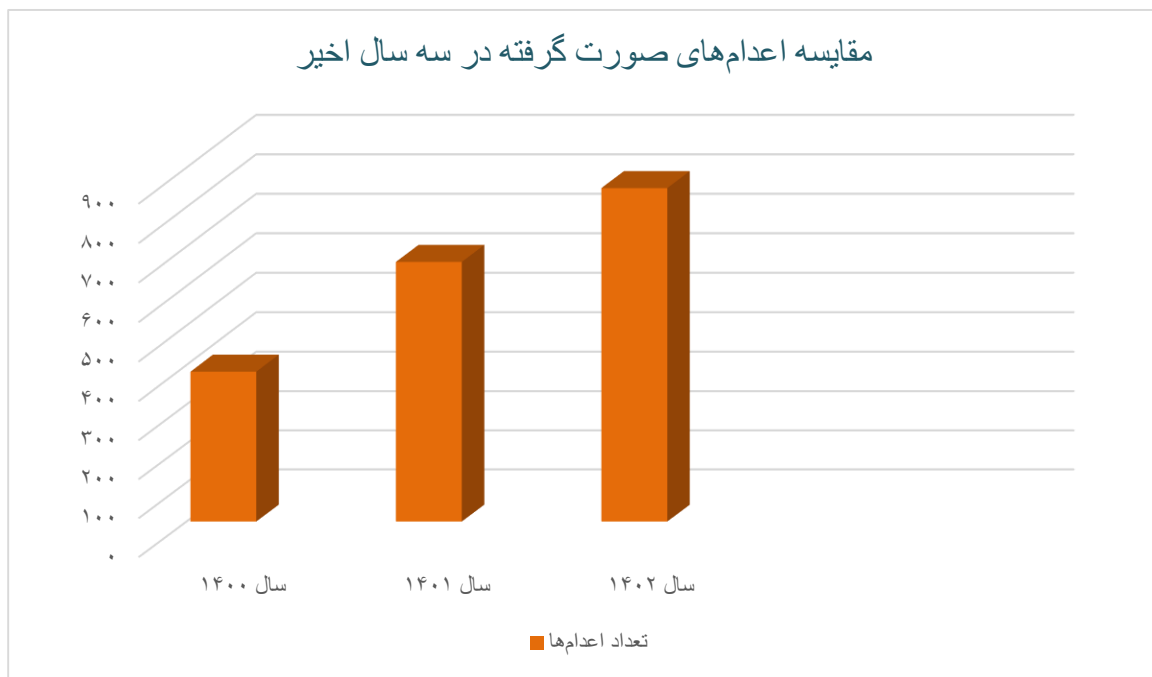
در سال ۱۴۰۲ شاهد افزایش چشم گیر سرکوب و نقض فاحش حقوق بشر توسط مقامات جمهوری اسلامی بودیم. کشتار زندانیان افزایش چشمگیری نسبت به سالهای قبل داشت.

گزارش زیر حاصل تلاش‌های مرکز آمار خبری لیگ حقوق بشر زندانیان ایران برای افشای تعداد اعدام‌های صورت گرفته توسط مقامات جمهوری اسلامی است. در یک سال گذشته سیستم قضایی وابسته به حکومت در روندهای ناعادلانه و غیرشفاف از مهمترین بازوهای سازمانیافته با شتاب دادن روز افزون به ماشین کشتار، بیش از ۸۴۸ زندانی را به دار آویخته است. که این تعداد نسبت به سال گذشته ۲۵ درصد افزایش پیدا کرده است.

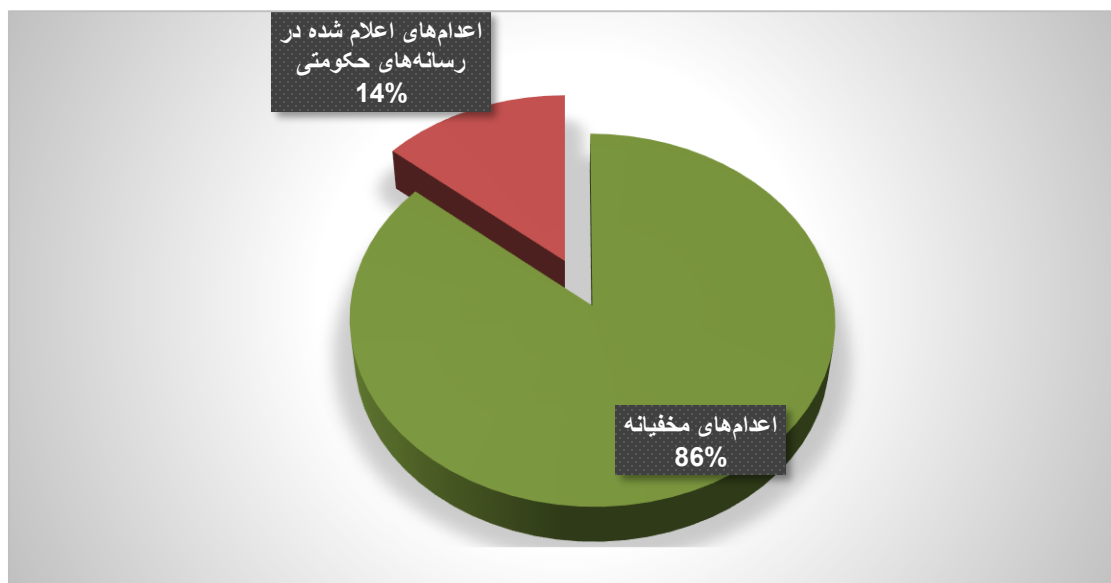
این آمار در مقایسه با آمار ۶۶۱ اعدام صورت گرفته در سال ۱۴۰۱ و آمار ۳۸۳ اعدام در سال ۱۴۰۰ ، افزایش بسیار قابل توجهی را نشان می‌دهد بطوریکه آمار اعدام در دومین سال ریاست جمهوری عضو کمسیون مرگ در قتل عام ۶۷ ، در مقایسه با سال ۱۴۰۰ افزایش ۲۲۰ درصدی را نشان می‌دهد.

اعدام در ملاءعام، بازداشت‌های خودسرانه و گسترده، تجاوز و قتل زیر شکنجه زندانیان، صدور و اجرای احکام غیرانسانی شلاق، قتل‌های حکومتی خارج از سیستم قضایی، تبعید زندانیان سیاسی و فعالین صنفی، افزایش احکام جزای نقدی محکومین جهت جبران کسری درآمد دولتی در کنار افزایش بی‌رویه و ناعادلانه مالیاتها، قطع انگشتان دست مجرمین، بستن فضای فعالیت در صفحات مجازی، پلمپ محل کسب و کار مردم به بهانه بدحجابی، نقض حقوق اولیه اقلیت‌های دینی و مذهبی، نقض حقوق ملیت‌ها از دیگر موارد نقض حقوق بشر است که به طور سیستماتیک توسط مقامات جمهوری اسلامی در یک روند رو به افزایش جریان دارد.

نمودار زیر شمار اعدام‌های صورت گرفته توسط مقامات جمهوری اسلامی را در سه سال اخیر نشان می‌دهد:

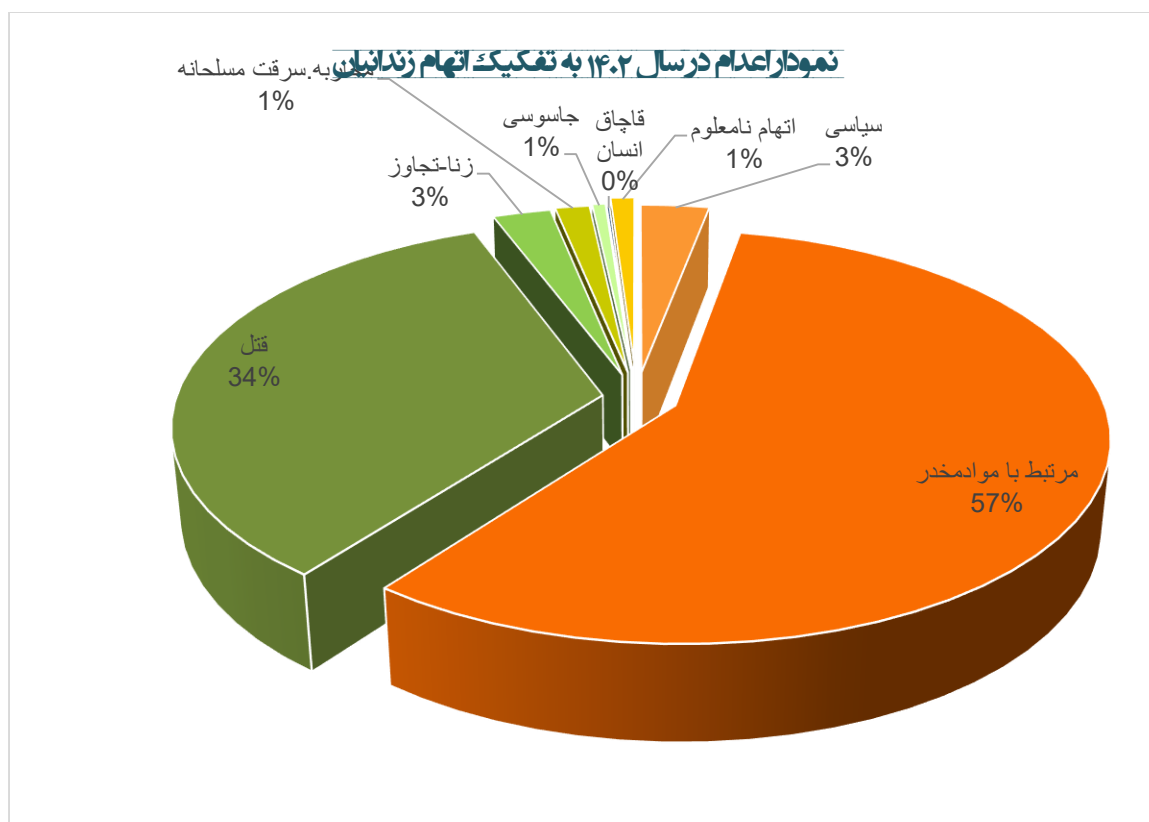
از میان ۸۴۸ زندانی اعدام شده تنها ۱۱۷ اعدام توسط رسانه‌های حکومتی منتشر شده است و ۷۳۱ حکم اعدام اجرا شده در زندانهای مختلف توسط فعالین حقوق بشر افشا شده است.

نمودار بالا ۸۶ درصد اعدام‌ها در ایران در سال گذشته به صورت مخفیانه صورت گرفته است. افشاگری در مورد اعدام‌های صورت گرفته آنهم در جامعه‌ای که هر گونه اطلاع رسانی جرم محسوب می‌شود فعالیت پرریسکی است. این افشاگری‌ها راه را برای پاسخگو کردن مقامات جمهوری اسلامی در مورد نقض حقوق بشر بخصوص در مورد اجرای احکام اعدام باز می‌کند.

لیگ حقوق بشر زندانیان در حالی جمع‌بندی سالیانه خود را ارائه می‌دهد که اذعان دارد با وجود تلاش‌های مستمر و گسترده و راستی‌آزمایی در جمع‌آوری و ارائه مستند نقض حقوق بشر، آنچه در نمان و بخش تاریک حکومت می‌گذرد بسا بیشتر از آن چیزی است که افشا می‌شود.

در جمع‌بندی کلی در طول سال ۱۴۰۲ طبق آمار ثبت گردیده از ۸۴۸ زندانی اعدام شده ۲۶ زندانی سیاسی، ۴۹۷ زندانی به اتهام جرایم مرتبط با مواد مخدر، ۲۹۳ زندانی به اتهام قتل، ۲۲ زندانی به اتهام مرتبط تجاوز به عنف، ۱۳ زندانی با اتهام سرقت مسلحانه، ۱ زندانی به اتهام قاچاق انسان، ۵ زندانی به اتهام جاسوسی به دار آویخته شدند. اتهام ۵ زندانی اعدام شده مشخص نیست. نمودار زیر تفکیک اعدام‌های صورت گرفته در سال ۱۴۰۲ را از بابت اتهام را نشان می‌دهد:

اعدام زندانیان سیاسی بعد از قیام ۱۴۰۱ رو به افزایش گرفته است به طوری که مقامات جمهوری اسلامی بدون هیچ ابایی با اعلام عمومی زندانیان سیاسی را اعدام می‌کنند و اولین هدف برای این اعدام گسترش رعب و وحشت در جامعه است. از اول برپایی حکومت جمهوری اسلامی اعدام وسیله اصلی ایجاد ترس و یک روش بازدارنده برای مخالفت با جمهوری اسلامی استفاده می‌شود.

۲۶ شهروند در طول یک سال تنها به اتهامات سیاسی اعدام شدند که تعدادی از آنها از بازداشت شدگان قیام ۱۴۰۱ بودند. تعدادی از این زندانیان بیش از ده سال در زندان نگهداری شده بودند. حبیب فرج الله کعب (اسیود)، یوسف مهرداد، سید صدرالله فاضلی، مجید کاظمی شیخ شبانی، سعید یعقوبی کردسلفی، صالح میرهاشمی بطلاقی، هیمن مصطفایی، قاسم آبه، میثم چندانی (دهقانی)، محمدکریم بارکزایی اکسون، محمدبراهویی انجمنی، ادیس بیلرانی، محسن گمشاد زهی، غلامرسول حیدری، میلاد زهره وند، گدا علی صابر مطلق، ایوب کریمی، کامران رضایی، داوود عبداللہی، محمدقبادلو، فرهاد سلیمی، محسن مظلوم، محمد (هژیر) فرامرزی، وفا آذربار، پژمان فاتحی، یک زندانی بی نام در اصفهان به اتهام تلاش برای انفجار در صنایع وزارت دفاع از جمله زندانیان سیاسی اعدام شده در طول سال ۱۴۰۲ هستند.

در سال گذشته ۱۹ زن و ۷ کودک - متهم توسط مقامات قوه قضاییه اعدام شدند.

اعدام در ملاء عام که شیوه‌ای غیرانسانی برای تنبیه جامعه است هم‌چنان برای هدفی که بیش از این اشاره کردیم یعنی گسترش رعب و وحشت استفاده می‌شود. در سال گذشته دست کم ۷ زندانی در ملاء عام اعدام شدند.

از نظر پراکنده گی جغرافیایی زندان کرج بالاترین آمار اعدام زندانیان را دارد. بیشترین اعدام از نظر قومیتی زندانیان بلوچ را شامل می‌شود.

صداور حکم اعدام:

در سال ۱۴۰۲ دست کم برای ۲۰۶ زندانی حکم اعدام صادر و یا حکم اعدام صادره به تأیید دیوان عالی کشور رسیده است. از میان این احکام صادره ۳۹ حکم مربوط به زندانیان سیاسی می‌شود. هم‌چنین حکم اجرای اعدام ۵ زندانی در ملاء عام صادر شده است.

صداور و اجرای حکم شلاق:

حکم ضدانسانی و منسوخ شلاق یکی از احکام مورد اعتراض مقامات جامعه بین‌المللی است، اما هم‌چنان به عنوان یک شکنجه و حکم تنبیهی برای زندانیان صادر می‌شود.

طی سال گذشته، دست کم ۶۳۵۱ ضربه حکم شلاق صادر و دو مورد حکم صادره شده در ملاء عام اجرا گردید. در ۱۳ مورد حکم صادره تعداد ضربات شلاق مشخص نشده است.

بازداشت شهروندان:

طبق آمار مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان ایران، در سال ۱۴۰۲ حداقل ۳۶۷۳ نفر از معترضین سیاسی و صنفی از اقبال مختلف مردم و همچنین از اقلیت‌های دینی و مذهبی و قومیت‌های مختلف بازداشت شدند.

به دلیل شکنجه‌های قرون وسطایی که در زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها در جریان است دست کم ۱۲ زندانی در زیر شکنجه جان خود را از دست دادند. سامان درویشی، موسی اسماعیلی، پیمان کلوانی، کیوان دهقان، محمودرخشانی ۱۹ ساله، منصورسلامت، برزین حمزه زاده ۱۵ ساله، پیمان عبدی، ایمان حسنون، سپهرشیرانی ۱۸ ساله، مهران اکرمی، شیرزاد احمد نژاد از جمله از این زندانیان هستند.

۱۵ زندانی از جمله زندانی سیاسی به نام «جواد روحی» که به اعدام هم محکوم شده بود و جمشید گرگیج از بازداشت شدگان اعتراضات ۱۴۰۱ در اثر عدم رسیدگی پزشکی در زندان جان باختند.

بازداشت شهروندان:

در سال ۱۴۰۲ دست کم ۷۹۴ پرونده مورد محاکمه و دادرسی قرار گرفت که اکثراً با حکم حبس مواجه شده‌اند. مقامات جمهوری اسلامی در طول یکسال گذشته جمعاً ۳۲۲۴ سال و ۷ ماه و ۷ روز حبس صادر کرده‌اند. دست کم ۱۴۵ شهروند نیز جهت اجرای حکم بازداشت و به زندان انتقال داده شدند.

اعتراضات:

به دلیل وضعیت نامناسب معیشتی و افزایش روزافزون قیمت کالاها، بخصوص کالاهای اساسی مورد نیاز خانواده‌ها اعتراضات نسبت به حقوق معوقه در بین کارگران و بازنشستگان و سایر اقشار افزایش پیدا کرده است. به طوری که سال گذشته بیش از ۳۶۰۰ تجمع، راهپیمایی، اعتصاب و حرکت اعتراضی صورت گرفت از نظر آماری بیشترین و پیگیرترین اعتراضات مربوط به بازنشستگان بود. وضعیت بد معیشتی و فقر و گران‌بودن و تورم، حقوق پائین، بی‌توجهی مسئولان به خواسته‌ها شعارها را علیه دولت دست‌نشانده تیزتر کرد، اعتراضات روزهای جمعه مردم زاهدان و خوانخواهی قتلعام شدگان جمعه خونین زاهدان از مهمترین دلایل اعتراضات بود.

وضعیت کارگران:

در سال ۱۴۰۲ دست کم ۱۳۵۸ کارگر بر اثر حوادث ناشی از کار و نبود ایمنی کافی جان باختند. همچنین حداقل ۳۹۵۳ کارگر اخراج شدند. از جمله دلایل اخراج کارگران اعتراض و درخواست رسیدگی به مطالبات صنفی شان بود.